

INFORMACIJA PRADEDANT 2009–2010 MOKSLO METUS

	Atsakymas
1. UGDYMAS/MOKYMAS	
Bendrieji ugdymo planai – mokyklų galimybės rinktis, priimti sprendimus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2009 – 2011 metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrieji ugdymo planai (toliau – BUP) sudaro mokykloms daugiau galimybių priimti savo sprendimus, nei ankstesnieji BUP. ▪ BUP suformuota nuostata, kad būtini susitarimai, kurių pagrindu priimami sprendimai dėl ugdymo proceso organizavimo. Vadybiniai sprendimai sietini su mokyklos tikslais ir turimomis mokymo lėšomis. ▪ BUP numatyta galimybė dalykui skiriamų pamokų skaičių didinti ar mažinti iki 10 proc. – priklausomai nuo planuojamų mokinių pasiekimų. Bendras mokinio mokymosi krūvis nedidinamas. ▪ Mokykla gali koreguoti ugdymo plano įgyvendinimą pagal turimas mokymo lėšas.
Atnaujintų pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų įgyvendinimas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pradedamas privalomas užsienio kalbų mokymas nuo antros klasės. ▪ Šiuos mokslo metus 1, 3, 5, 7, 9 klasės pradeda pagal atnaujintas pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrąsias programas (toliau – BP). Pagal atnaujintas BP galima pradėti mokytis ir tų dalykų, kurie prasideda 6 ir 8 klasėse (II -osios užsienio kalbos, chemijos ir geografijos). ▪ Kiekvienas mokytojas gaus po atskirą BP leidinį (programų 11 ugdymo sričių leidiniai). ▪ http://www.pedagogika.lt paskelbtos metodinės rekomendacijos kaip įgyvendinti atnaujintas programas, dalykų mokymo ilgalaikių ir trumpalaikių planų pavyzdžiai. ▪ http://www.smm.lt/ugdymas/docs/specialusis paskelbtas pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų pritaikymo metodinių rekomendacijų vidutinio, žymaus ir labai žymaus sutrikusio intelekto mokiniams projektas. ▪ http://www.smm.lt/ugdymas/docs/specialusis/BP%20PRITAIK%20PROJEKTAS.pd Taikant šias rekomendacijas taikymo pagalbą teiks SPC, UPC specialistai ▪ www.emokykla.lt , www.mkc.lt ir www.pprc.lt paskelbta konsultantų, direktorių, metodinių grupių mokymosi medžiaga. ▪ http://www.pprc.lt/ktp/2008/13/abpi_mokytojams.asp paskelbta seminarų mokytojams programa. ▪ http://www.pprc.lt/ktp/2008/13/abpivadovams.asp paskelbta seminarų mokyklų vadovams programa. ▪ http://www.pprc.lt/ktp/2008/13/abpibureliams.asp paskelbta seminarų metodinių grupių vadovų

	<p>programa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ http://www.pprc.lt/ktp/2008/13/abpikonsultantams.asp paskelbta konsultantų mokymo programa. ▪ Kiekviena pradinio ugdymo programą vykdanči mokykla gaus leidinį „Metodiniai patarimai užsienio kalbų mokymui pradinėse klasėse“. ▪ Paskelbti elektroniniai variantai, o rugsėjo mėnesį mokyklas pasieks spausdinti leidiniai „Pradinio ugdymo bendrųjų programų pritaikymo rekomendacijos specialiųjų poreikių mokinių kalbiniam, matematiniam ir socialiniam bei gamtamoksliniam ugdymui“ ir „Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų pritaikymo rekomendacijos specialiųjų poreikių mokinių, turinčių vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą, ugdymui“.
Pradinių klasių mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vertinant pradinių klasių mokinių pasiekimus esminių pokyčių nėra. Pradiniame ugdyme kaip ir anksčiau paisoma mokinio individualios pažangos (idiografinio) vertinimo principo, taikomas nepažyminis mokinių pasiekimų vertinimas pagal mokyklos pasirinktą pasiekimų fiksavimo būdą. ▪ Tačiau įgyvendinant atnaujintas pradinio ugdymo programas, siekiant vertinimo objektyvumo ir konkretumo 2009 – 2010 mokslo metais mokinių pasiekimai bus siejami su pasiekimų lygmenimis (patenkinamas, pagrindinis ir aukštesnysis), kurių požymiai yra aprašyti atnaujintose pradinio ugdymo programose. Tokiam vertinimui yra pritaikytas atnaujintas Pradinio ugdymo dienynas.
Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo ir brandos egzaminų tobulinimo 2008–2012 metais priemonių plane buvo numatyta, kad nuo 2009 metų PUPP bus privalomas. Tačiau privalomumui įteisinti būtina pakeisti Švietimo įstatymo 10 str., 4 dalį. ▪ Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas dešimtokams 2010 m. bus privalomu, jei Lietuvos Respublikos Seimas rudens sesijos metu tai įteisins švietimo įstatymo pakeitimo įstatyme.
Brandos egzaminų rezultatai ir numatomi organizavimo pakeitimai	<p>Pagal Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo ir brandos egzaminų tobulinimo 2008–2012 metais priemonių planą numatyta nuo 2010 metų:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ neorganizuoti tų pasirenkamųjų mokomųjų dalykų mokyklinių brandos egzaminų, kurių vykdomi valstybiniai brandos egzaminai (toliau – VBE), išskyrus lietuvių (gimtosios) ir lietuvių (valstybinės) kalbos brandos egzaminą; ▪ matematikos, istorijos, biologijos, chemijos, fizikos, informacinių technologijų, užsienio kalbų VBE programose ne mažiau kaip 30 ir ne daugiau kaip 50 proc. užduoties turės atitikti bendrojo kurso mokinių pasiekimų reikalavimus;

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2010 m. brandos atestatui gauti reikės išlaikyti 2 brandos egzaminus – privalomąjį lietuvių kalbos ir vieną pasirenkamąjį. <p>2010 metais egzaminų sesija bus trumpesnė 1 savaite. Planuojama, kad brandos egzaminai prasidės birželio 7 dieną. Rugsėjo mėn. bus patvirtintos matematikos, istorijos, biologijos, chemijos, fizikos, informacinių technologijų, užsienio kalbų brandos egzaminų programos, kuriose bus apibrėžtas taškų proc. pagal bendrąjį kursą.</p> <p>Bus:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ parengti visų temų lengvų klausimų pavyzdžiai arba knygelės (internetinės) su bendrojo kurso klausimų pavyzdžiais; ▪ ankstesnių metų VBE užduotyse pažymėti bendrojo kurso klausimai; ▪ parengtos ir išbandytos pavyzdinės egzaminų užduotys; ▪ 2010 metų valstybinio egzamino užduotyse pažymėti bendrojo kurso klausimai. <p>Rugsėjo pabaigoje – spalio pradžioje mokytojams bus seminaras dėl technologijų mokyklinio brandos egzamino organizavimo ir vykdymo. Informacija bus skelbiama NEC tinklalapyje ir duomenų perdavimo sistemoje KELTAS.</p>
	Gabių mokinių ugdymo problemos ir perspektyva	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Šiais metais bus parengta ir patvirtinta Gabių ir talentingų vaikų ugdymo programa 2010–2012 metams. ▪ Toliau bus vykdomi nacionaliniai ir tarptautiniai renginiai – dalykinės olimpiados, konkursai. Atsižvelgus į biudžetinius asignavimus, bus skelbiamas šalies gabių ir talentingų vaikų ugdymo projektų 2010 metams konkursas. Artimiausiu metu numatoma skelbti ESF „Gabių vaikų ir jaunuolių ugdymo poreikiams tenkinti švietimo sistemoje“ projektų konkursą. ▪ Nuo 2009 metų lėšos Profesinės linkmės meninio ugdymo programų modulių finansavimui įskaičiuotos į bazinį mokinio krepšelio dydį (3774 Lt), apskaičiuavus 3,84 Lt bendram mokinių skaičiui savivaldybėse (be priešmokyklinio amžiaus vaikų). Šias lėšas siūloma atskirti nuo kiekvienos mokyklos ir pervesti mokymo įstaigai, kurioje bus vykdomas modulis. ▪ Mokyklos, pageidaujanti išgyvendinti profesinės linkmės dailės modulį, turi teikti paraišką Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos Gabių vaikų centrui. Rekomendacijos dėl profesinės linkmės dailės ugdymo modulio įgyvendinimo 2009–2010 metais ir paraiškos forma skelbiama interneto svetainės www.cmm.lt, gabių vaikų centro skiltyje.

<p>Probleminių vaikų socializacijos, adaptacijos ir ugdymo problemos. Nacionalinės programos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bus tęsiamos Vaikų ir jaunimo socializacijos, Pilietinio ir tautinio ugdymo programos. ▪ Bus toliau įgyvendinama smurto ir patyčių prevencijos programa OLWEUS. ▪ ŠMM perėmė patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti ilgalaikiu materialiuoju turtu vaikų poilsio stovyklas: „Pasaka“ (Klaipėdos raj.), „Raganė“ (Palangoje), „Dzūkijos šilas“ (Varėnos r.), „Trimitas“ (Panevėžio r.), „Jaunasis automobilininkas“ (Trakų r.), poilsiavietes „Zunda“, „Salduvė“, „Granitas“ (Palangoje) ir poilsiavietes Ignalinoje. Šiuo metu rengiami dokumentai dėl šių stovyklų ir poilsiaviečių turto perdavimo ir valdymo. Minėtas stovyklas panaudos pagrindais prižiūrėjo VŠĮ "Vaikų poilsis", kai jos buvo Susisiekimo ministerijos turtas.
<p>Mokyklos nelankančių vaikų sugrąžinimo į mokyklas programos įgyvendinimas</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Planuojama sukurti ir įdiegti nesimokančių vaikų ir mokyklos nelankančių mokinių informacinę sistemą, įsteigti asmeninių kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo grupes, centrus ar kt, parengti Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso pataisas, įteisinančias privalomus kursus tėvams, baustiems administracinėmis nuobaudomis už vaikų nepriežiūrą.
<p>2. NEFORMALUSIS VAIKŲ ŠVIETIMAS</p>	
<p>Neformalusis švietimas. Meno, muzikos, dailės mokyklos. Aktualijos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Švietimo ir mokslo ministerijos iniciatyva parengtas ir pradėtas įgyvendinti Europos Sąjungos struktūrinių fondų remiamas projektas „Mokinių jaunųjų tyrėjų atskleidimo ir ugdymo sistemos sukūrimas“. Projektui skirta 5,147 mln. litų. Kviečiame visus registruotis tinklalapyje www.jaunasis-tyrejas.lt. ▪ 1 valanda (klasei) mažinamos valandos, skirtos neformaliai vaikų švietimui.
<p>Būsiami pokyčiai neformaliajame ugdyme</p>	<p>Rengiama Neformaliojo vaikų ugdymo koncepcija, kuri bus planas, numatantis neformaliojo ugdymo krepšelio sukūrimą ir kitas struktūrines neformaliojo švietimo reformas.</p>
<p>3. FINANSAVIMAS</p>	
<p>Mokytojų darbo apmokėjimas</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pakeistas Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų apmokėjimo aprašas įsigalios nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. Jame numatoma mokytojams vietoj pastovių tarifinių atlygių koeficientų įvesti minimalius ir maksimalius. Minimalaus ir maksimalaus koeficiento vidurkis atitinka dabar patvirtintus pastovius tarifinių atlygių koeficientus. ▪ Bus patvirtintas naujas Eksperimentinis mokytojų darbo apmokėjimo aprašas. Jis įsigalios nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. Apraše tarifinis atlygis nustatomas už 18 kontaktinių valandų. Į tarifinį atlygį įskaičiuotas darbo apmokėjimas už ruošimąsi pamokoms ir kitus Mokytojo pareigybės apraše numatytus papildomus darbus, išskyrus vadovavimą klasei ir mokinių darbų tikrinimą (už šiuos

	<p>darbus bus mokami tarifinio atlygio priedai). Bus numatyta, kiek mokytojai turės per savaitę dirbti kontaktinių ir nekontaktinių valandų. Kokią apmokėjimo sistemą pasirinkti, nuspręš įstaigos vadovas, suderinęs su darbuotojų atstovais.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Anksčiau patvirtintas Eksperimentinis etatinis mokytojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašas bus atšauktas.
Mokinio krepšelio modelio perspektyva. Mokyklos aplinkos finansavimo – perėjimo prie aplinkos krepšelio - perspektyva	Mokinio krepšelio modelį nuo 2010 m. sausio 1 d. svarstys švietimo ir mokslo ministro sudaryta darbo grupė. Planuojama nuo ateinančių metų į krepšelį įdėti dalį ūkio išlaidų.
Galimybė perskirstyti sutaupytas MK lėšas	2009 m. liepos 23 d. Lietuvos Respublikos Seimui pritarus 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimams, keičiasi nepanaudotų mokinio krepšelio lėšų naudojimo tvarka. Patikslinta, kad vykdant savivaldybių biudžetus nepanaudotos specialiosios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti naudojamos tik švietimo reikmių įsiskolinimams dengti įvykdžius ugdymo planą. Savivaldybėms galimybė perskirstyti mokinio krepšelio lėšas lieka nepakitusi iki šių metų pabaigos – 5 proc. nuo visos mokinio krepšelio dotacijos ir tarp mokyklų iki 15 proc.
Apmokėjimas už brandos egzaminų organizavimą, vykdymą ir vertinimą	Šiais metais mokinio krepšelyje numatyta dalis lėšų brandos egzaminams administruoti, vykdyti ir vertinti – mokykliniams brandos egzaminams (ir pakartotinei jų sesijai) vykdyti ir vertinti, valstybiniais brandos egzaminams vykdyti, lietuvių gimtosios kalbos valstybinio brandos egzamino rašymo daliai vertintini. Kitais metais mokinio krepšelyje šiam tikslui planuojamos tokios pat lėšos.
Mokinio krepšelio pokyčiai 2009 metais.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Specialioji tikslinė dotacija (mokinio krepšelis) sumažinta 59,1 mln. Lt. ▪ Sutartinio mokinio krepšelis: LRV pateiktas: 3635 Lt Nuo 2009-05-01 buvo 3738 Lt Nuo 2009-01-01 buvo 3774 Lt Palyginti su 2009 -05-01, sumažintas 103 Lt Palyginti su 2009 01-01, sumažintas 139 Lt ▪ Darbo užmokesčio fondas nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. mažinamas 8 procentais, iš jų 4,7 procento mokytojų darbo užmokestis mažinamas dėl bazinės mėnesinės algos sumažinimo nuo 128 iki 122 Lt (tai sudaro 34,7 mln. Lt) ir 3,3 procento (24,3 mln. Lt) keičiant Moksleivio krepšelio ir sutartinių

		<p>moksleivių apskaičiavimo metodiką.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mokytojams tarifinio atlygio koeficientai nemažinami. ▪ Mokytojams įvedamos tarifinio atlygio koeficientų „šakutės“. ▪ Didinamas mokinių skaičiaus vidurkis klasėje miesto, rajono centro mokyklose. ▪ Specialiųjų poreikių mokiniams 5,5 procento mažinamas sutartinis koeficientas (nuo 35,5 iki 30 proc.). ▪ 2009 metams tikslinė dotacija (MK buvo skirta) 2 305 221 tūkst. Lt ▪ Nuo 2009-05-01 sumažino 33600 tūkst. Lt (sąlyginai, nes realiai lėšos sumažintos nuo rugsėjo 1 d.) ir nuo 2009-09-01 – 59000 tūkst. Lt = 92 600 tūkst.Lt ▪ 2009-09-01 turėjome 768 407 tūkst. Lt. Ši suma sumažinta 92 600 tūkst., turime 675 807 tūkst. Lt.
4.	VALDYMAS	
	Švietimo stebėsenos tyrimų ir analizės pateikimas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Švietimo stebėseną vykdoma remiantis Švietimo įstatymo 53 str. ir Valstybinės švietimo stebėsenos tvarkos aprašu (Valst. žin. 2005, Nr. 141-5082, švietimo ir mokslo ministro 2005-11-10 įsakymas Nr. ISAK-2240). ▪ Valstybės švietimo stebėsenos rodikliai skelbiami Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (ŠVIS) http://www.svis.smm.lt. Yra galimybė valstybės švietimo stebėsenos rodiklius analizuoti ne tik visos šalies, bet konkrečios savivaldybės mastu. Ši informacija prieinama kiekvienam mokytojui. ▪ Apskritis, savivaldybės, mokyklos lygmens švietimo valdymo subjektai gali parengti ir patvirtinti rodiklius savo stebėsenos reikmėms. Kiekviena mokykla ne tik gali, bet ir turėtų turėti savo mokyklos stebėsenos rodiklius, kuriuos kuriant mokytojai turėtų būti ir aktyvūs veikėjai. Mokyklos švietimo stebėsenai nepakanka tik kiekybinių rodiklių, būtini kokybiniai, kurių pagrindinis šaltinis – mokyklos įsivertinimo rezultatai (pavyzdžiui, vidaus auditas ar kitoks įsivertinimas). ▪ ŠMM užsakomų tyrimų ataskaitos skelbiamos http://www.smm.lt/svietimo_bukle/tyrimai.htm. ▪ Aktualiausios temos pateikiamos Švietimo problemos analizėse. http://www.smm.lt/svietimo_bukle/analizes.htm. ▪ Apskritys ir savivaldybės papildomų duomenų iš mokyklų gali prašyti tik mokykloms pačioms sutikus juos teikti. ▪ Tolesnei Lietuvos švietimo stebėsenos sistemos plėtrai yra skirtas SF projektas „Regioninių ŠVIS plėtra ir švietimo politikos analizės specialistų kompetencijos tobulinimas“. Projektas startavo 8

		<p>savivaldybėse, jose bus kuriamas vietas ŠVIS, pasitvirtinusių atradimus numatoma skleisti visoje Lietuvoje.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pradėtas vykdyti SF projektas „Apskritis viršininkų ir savivaldybių administracijų švietimo padalinių specialistų ekspertinių gebėjimų stiprinimas“. ▪ Lietuva dalyvauja OECD (Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos) PISA (Tarptautinis penkiolikmečių raštingumo tyrimas) ir TALIS (Tarptautinis mokymo ir mokymosi tyrimas, tyrinėjami mokytojai), IEA (Tarptautinės švietimo vertinimo asociacijos) TIMSS (Tarptautinis matematikos ir gamtos mokslų tyrimas, tiriami ketvirtokai ir aštuntokai), PIRLS (Tarptautinis skaitymo gebėjimų tyrimas, tiriami ketvirtokai), ICCS (Tarptautinis pilietiškumo tyrimas, tiriami aštuntokai), SITES (Tarptautinis informacinių technologijų taikymo švietime tyrimas, tiriami mokyklų vadovai ir pedagogai). Tarptautinių tyrimų ataskaitos, užduotys publikuojamos: http://www.smm.lt/svietimo_bukle/tyrimai ir http://www.egzaminai.lt/3/. Nacionalinių mokinių pasiekimų ataskaitos, informacija publikuojami: http://www.smm.lt/svietimo_bukle/tyrimai ir http://www.smm.lt/svietimo_bukle/tyrimai
	Vadovo ir mokytojo lyderystė	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projektas „Lyderių laikas“ yra sudedamoji Mokyklų tobulinimo programos plius (2008-2013) dalis. Projekto pagrindinis tikslas – suformuoti paramos švietimo lyderiams infrastruktūros pagrindus. ▪ Daliniai tikslai: 1) plėtoti konsultacinių paslaugų rinką, jautrią švietimo subjektų poreikiams ir galimybėms; 2) skatinti švietimo valdymo decentralizavimą; 3) sudaryti sąlygas vientisos ir integruotos visų lygmenų lyderių kompetencijų plėtotės sistemos, padėsiančios gerinti ugdymo kokybę, sukūrimui. ▪ Projekto uždaviniai: 1) sumodeliuoti švietimo konsultacines paslaugas; 2) sumodeliuoti švietimo konsultacines paslaugas; 3) kurti virtualią aplinką, sudarančią galimybę švietimo vadybininkams naudotis elektroninėmis paslaugomis; 4) pasiūlyti alternatyvių mokyklos valdymo modelių; 5) sukurti vadybinių ir lyderystės kompetencijų formalus pradmenų įgijimo paslaugas; 6) sukurti vadybinių kompetencijų neformalaus papildymo paslaugas, skirtas savarankiškai besimokantiems ir dirbantiems praktikams; 7) vykdyti longitudinius Lietuvos švietimo lyderystės raiškos kaitos tyrimus suteiktų kompetencijų taikymo stebėjimui. Projektas skirstomas į du etapus: 2009-2011 ir 2011 – 2013.
	Švietimo vadybos ir valdymo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Įgyvendinant Formaliojo švietimo kokybės užtikrinimo sistemos koncepciją (Valst. žin., 2008-12-

kokybės aktualijos	<p>02, Nr. 138-5461, 2008-11-24 švietimo ir mokslo ministro įsakymas Nr. ISAK-3219) kartu su keliomis savivaldybėmis ir mokyklomis pradėtas vykdyti projektas „Bendrojo lavinimo mokyklos strateginio plano ir metinės veiklos programos rekomendacijų rengimas“, organizuojami palaikomieji seminarai parengtiems konsultantams, rengiami išorės vertintojai, tobulinama jų kvalifikacija.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pradedamas vykdyti ES SF projektas „Bendrojo lavinimo mokyklų įsivertinimo instrumentų kūrimas ir diegimas“, buriamas Kokybės siekiančių mokyklų klubas: http://www.nmva.smm.lt/index.php?id=114.
Mokyklos veiklos dokumentavimas po popierizmo sumažinimo	<p>Siekiant išvengti perteklinio dokumentavimo ir teisės aktų dubliavimo išbraukti šie mokyklos dokumentai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mokyklos vadovo ataskaita steigėjui dėl mokyklos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, ŽIV/AIDS, smurto, teisės pažeidimų prevencijos, mokinių užimtumo gerinimo (ŠVIS papildomas reikalingais rodikliais); 2. Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo planas (pagalbos priemonės mokykla gali numatyti mokyklos strateginiame plane, metinėje veiklos programoje). 3. Sutartys su sveikatos, policijos, socialinėmis, vaiko teisių apsaugos ir kitomis institucijomis, dirbančiomis su vaikais bendruomenėje, savivaldybėje ar kitose vietovėse dėl pagalbos teikimo mokykloje ir už jos ribų. 4. Savivaldos institucijų susirinkimų, posėdžių, pasitarimų protokolai. 5. Savivaldos institucijų veiklos nuostatai. 6. Savivaldos institucijų veiklos planai. 7. Tėvų susirinkimų protokolai. 8. Ekspertavimo protokolai. 9. Seminarų, mokymų programos. 10. Darbo grupių, komandų susirinkimų protokolai. 11. Bendruomenės susirinkimų protokolai. 12. Dalyvavimo tarptautinėse diskusijose užsienio kalba protokolai. 13. Ataskaitos apie strateginio plano ir metinės veiklos programos įgyvendinimą. 14. Veiklos įsivertinimo ataskaitos. 15. Bendradarbiavimo planai. 16. Pedagoginės veiklos priežiūros planas (priemonės gali būti numatytos metinėje veiklos programoje).

	<ol style="list-style-type: none"> 17. Mokymo priemonių aprašai, planai. 18. Žmogiškųjų išteklių tobulinimo planas. 19. Besimokančios organizacijos modelio įgyvendinimo planas (programa). 20. Edukacinė aplinkos kūrimo ir turtinimo programa. 21. Vidinės ir išorinės edukacinės aplinkos veiksmingumo ir tikslingo naudojimo programa. 22. Specialistų veiklos programos ir ataskaitos. 23. Darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašas, programos. 24. Mokomųjų kabinetų, klasių, laboratorijų ir kitų erdvių, skirtų ugdymo (popamokinei ir kitai) veiklai, turtinimo ir aprūpinimo mokymo priemonėmis programa. 25. Edukacinės aplinkos kūrimo, plėtojimo, aprūpinimo šiuolaikinėmis mokymo priemonėmis programos. 26. Kvalifikacijos tobulinimo programa. 27. Darbuotojų vertinimo ir įsivertinimo ataskaitos. 28. Lygių galimybių ir pagalbos teikimo mokiniams modelio aprašas. 29. Lygių galimybių ir mokinių saugumo užtikrinimo modelio aprašas. 30. Tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo – komunikavimo modelio aprašas. 31. Besimokančios organizacijos modelio aprašas. 32. Kvalifikacijos tobulinimo tvarka. 33. Mokyklos bendruomenės etikos kodeksas. 34. Sutartys su miesto (rajono) socialiniais partneriais. 35. Bendruomenės narių nuomonių tyrimas. 36. Kvalifikacijos tobulinimo tvarka. 37. Kvalifikacijos tobulinimo planai. 38. Metodinės veiklos nuostatai. 39. Mokyklos tarybos nuostatai (pagrindinės nuostatos surašytos mokyklos nuostatuose). 40. Bendroji mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo informacijos rinkimo, fiksavimo bei panaudojimo tvarka (pagrindinės nuostatos įrašomos į mokyklos ugdymo planą). 41. Metodinės tarybos darbo reglamentas. 42. Mokytojų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos nuostatos (atsispindi mokyklos metinėje veiklos programoje).
--	--

	<p>(Dėl Reikalavimų valstybinių ir savivaldybių mokyklų nuostatams pakeitimų mokyklų nuostatai specialiai nekoreguojami).</p> <p>43. Specialiojo ugdymo komisijos pasitarimų protokolai.</p> <p>44. Veiklos planas (planuojama mokyklos metinėje veiklos programoje).</p> <p>45. Specialiojo ugdymo komisijų pasitarimų protokolai.</p> <p>46. Įsakymas dėl mokinių krūvių reguliavimo.</p> <p>48. Priėmimo į mokyklą tvarka (yra mokyklos nuostatuose).</p> <p>47. Dalykų ir kursų keitimo tvarkos aprašas (pagrindinės nuostatos – mokyklos ugdymo plane).</p> <p>48. Bendradarbiavimo sutartys.</p> <p>49. Aprūpinimo vadovėliais tvarka.</p>
Apskričių viršininkų administracijoms pavaldžių švietimo įstaigų perdavimas kitoms institucijoms	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pagal Lietuvos Respublikos apskrities valdymo įstatymo ir jį keitusių įstatymų pripažinimo netekusiais galios įstatymą (2009 m. liepos 7 d. Nr. XI-318) apskričių viršininkų pareigybės panaikinamos ir apskričių viršininkų administracijos likviduojamos 2010 m. liepos 1 d. ▪ Apskričių viršininkai yra 80 švietimo įstaigų steigėjai. 60 apskričių viršininkų įsteigtų švietimo įstaigų steigėjo funkcijas numatoma perduoti savivaldybių taryboms, 19 – Švietimo ir mokslo ministerijai, 1 – likviduoti. Švietimo ir mokslo ministerijai numatoma perduoti vaikų socializacijos centrus ir Vilniaus apskrities viršininko įsteigtas bendrojo lavinimo mokyklas ir ikimokyklinio ugdymo įstaigas, savivaldybėms – specialiąsias mokyklas (skirtas ugdyti sutrikusio intelekto, akliesiems ir silpnaregiams, kurtiesiems ir nepritegintiems mokiniams), sanatorines mokyklas, menų gimnazijas, konservatorijas. Likviduojamas Vilniaus apskrities švietimo centras. ▪ Planuojama Švietimo įstatymo pakeitimo įstatyme įteisinti regioninių mokymo įstaigų statusą ir moksleivio krepšelių su numatytomis mokymo ir ūkio lėšomis (Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą planuojama pateikti Seimui svarstyti Rudens sesijoje). ▪ Numatoma keisti Moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių apskaičiavimo metodiką: menų gimnazijoms, konservatorijoms nustatant sutartinių mokinių skaičiavimo koeficientus įteisinti lėšas bendrajam lavinimui, muzikiniam lavinimui, dailei.
Valstybinės švietimo priežiūros funkcijos įgyvendinimas atlikus apskričių reformą	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LR Vyriausybė 2009 m. gegužės 11 d. protokoliniu nutarimu (Nr. 37) pritarė darbo grupės, sudarytos LR Ministro Pirmininko 2009 m. balandžio 16 d. potvarkiu Nr. 140, siūlymui bendrosios valstybinės švietimo politikos vykdymo priežiūrą, kaip bendrojo pobūdžio funkciją, palikti vykdyti Švietimo ir

	<p>mokslo ministerijai.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 2009 m. birželio 3 d. įvykusiame Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto posėdyje buvo nutarta siūlyti Vyriausybei bendrosios valstybinės švietimo priežiūros funkcijoms vykdyti steigti nepriklausomą viešojo administravimo įstaigą – Valstybinę švietimo inspekciją su padaliniais regionuose. <p>Svarstoma galimybė steigti viešojo administravimo įstaigą – Valstybinės švietimo priežiūros departamentą prie Švietimo ir mokslo ministerijos.</p>
Švietimo skyrių vaidmuo, funkcijos po apskričių reformos	Po apskričių reformos švietimo skyrių funkcijos nesikeis. Švietimo skyriai teisės aktų nustatyta tvarka ir toliau vykdys švietimo viešąjį administravimą savivaldybių taryboms pavaldžiose mokyklose ir pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai įstaigose. Gali kisti tik darbų apimtys.
Pasirengimas įgyvendinti vaikų iki 1 metų amžiaus priežiūrą ikimokyklinėse įstaigose (patalpų įrengimas, aprūpinimas, maitinimas, specialistų parengimas)	Šiuo metu yra parengtos Švietimo įstatymo pataisos, kuriose numatyta, kad ugdymas lopšeliuose galėtų būti vykdomas nuo pat vaiko gimimo (šiuo metu – nuo 1 metų). Atnaujinti Lietuvos higienos normos HN 75:2008 „Ikimokyklinio ugdymo mokykla: bendrieji sveikatos reikalavimai“, kuriuose nusakyti reikalavimai lopšelio grupių aplinkai. Įgyvendinant ES SF paramos projektą „Investicijos į ikimokyklinio ugdymo įstaigas“ numatyta didžiųjų Lietuvos miestų ikimokyklinėse įstaigose įrengti ir aprūpinti reikalinga įranga bent po vieną lopšelio grupę. Įgyvendinant ES SF projektą „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo plėtra“ bus vykdomi auklėtojų ir aukštųjų mokyklų dėstytojų mokymai. Iki šių metų pabaigos numatoma parengti kvalifikacijos tobulinimo programą ir metodinę medžiagą lopšelio grupių auklėtojams darbui su tėvais.
MTP+ programos įgyvendinimas	Šiuo metu įgyvendinami valstybės projektų planavimo būdu finansuojami MTP+ programos komponentai (pasirašytos sutartys): 1. Mokyklų įsivertinimo instrumentų kūrimas ir diegimas. 2. Apskrities viršininkų ir savivaldybių administracijų švietimo padalinių specialistų ekspertinių gebėjimų stiprinimas. 3. Regioninių švietimo valdymo informacinių sistemų plėtra ir švietimo valdymo informacinių sistemų bei švietimo politikos analizės specialistų kompetencijos tobulinimas. 4. Nuotolinio mokymo kuratorių (kaimo vietovėse) kompetencijos tobulinimas.

	<p>5. Mokyklos bibliotekų darbuotojų kompetencijos tobulinimas, taikant šiuolaikines priemones.</p> <p>6. Mokymosi krypties pasirinkimo galimybių didinimas 14–19 metų mokiniams, II etapas – gilesnis mokymosi diferencijavimas ir individualizavimas, siekiant ugdymo kokybės, reikalingos šiuolaikiniam darbo pasauliui.</p> <p>7. Standartizuotų mokinių pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo įrankių bendrojo lavinimo mokykloms kūrimas.</p> <p>8. Pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų kompetencijų taikyti IKT ir inovatyvius mokymo metodus tobulinimo modelio išbandymas ir diegimas.</p> <p>9. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo plėtra.</p> <p>10. Iškritusių iš mokyklos mokinių gražinimas.</p> <p>11. Pagalbos mokiniui efektyvumo ir kokybės plėtra.</p> <p>12. Specialiųjų poreikių asmenų ugdymo(si) formų plėtra.</p> <p>13. Pagrindinio ugdymo pirmojo koncentro (5–8 kl.) mokinių esminių kompetencijų ugdymas.</p> <p>14. Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo ir brandos egzaminų sistemos tobulinimas.</p> <p>15. Besimokančių mokyklų tinklai.</p> <p>16. Alternatyvus ugdymas švietimo sistemoje.</p> <p>17. Lyderių laikas.</p> <p>18. Bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekų modernizavimas.</p> <p>19. Bendrojo lavinimo mokyklų modernizavimas.</p> <p>20. Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo ir brandos egzaminų vertinimo sistemos infrastruktūros plėtra.</p> <p>2009 m. planuojami pradėti įgyvendinti valstybės projektų planavimo ir regionų projektų planavimo būdu finansuojami MTP+ programos komponentai:</p> <p>1. „Universalių daugiafunkčių centrų kaimo vietovėse steigimas“. Projektų finansavimo sąlygų aprašą planuojama patvirtinti ir paskelbti 2009 m. lapkričio mėnesį. Finansuojama veikla – 76 universalių daugiafunkčių centrų steigimas ir plėtra modernizuojant švietimo ir socialines paslaugas teikiančių įstaigų (ar kitų tai veiklai pritaikytų patalpų) infrastruktūrą: patalpų remonto (rekonstravimo) darbai, įstaigų patalpų aprūpinimas įranga ir baldais, įstaigų patalpų aprūpinimas mokymo priemonėmis.</p> <p>2. „Investicijos į ikimokyklinio ugdymo įstaigas“. Patvirtintas projektų finansavimo sąlygų aprašas.</p>
--	---

	<p>Regionų plėtros tarybos projektų sąrašus turi sudaryti 2009 m. III ketvirtį, tuomet bus išsiųsti pasiūlymai teikti paraiškas sąrašuose nurodytiems pareiškėjams.</p> <p>Finansuojama veikla – ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programos teikiančių įstaigų patalpų ir įrangos atnaujinimas, įstaigų pritaikymas įvairių ugdymosi poreikių (gabių, specialiųjų ugdymosi poreikių ir kitų) turintiems vaikams (nuo gimimo iki 7 metų) ugdyti, švietimo pagalbai teikti.</p> <p>3. „Pedagoginių psichologinių tarnybų infrastruktūros, švietimo įstaigose dirbančių specialiųjų pedagogų, socialinių pedagogų, psichologų, logopedų darbo aplinkos modernizavimas“. Projektų finansavimo sąlygų aprašą planuojama patvirtinti 2009 m. rugsėjį, sudaryti valstybės projektų sąrašą 2009 m. rugsėjį. Sutartį pasirašyti planuojama 2009 m. gruodį. Finansuojamos veiklos:</p> <p>120 bendrojo lavinimo mokyklose dirbančių specialiųjų pedagogų, socialinių pedagogų, psichologų, logopedų darbo vietų įrengimas ir modernizavimas (baldų ir įrangos, kurių reikia kvalifikuotai psichologinei, logopedinei ir socialinei bei specialiajai pedagoginei pagalbai teikti, įsigijimas);</p> <p>53 pedagoginių psichologinių tarnybų ir švietimo įstaigų, teikiančių pedagoginę psichologinę pagalbą, darbo aplinkos modernizavimas (rekonstrukcija, kapitalinis remontas ir remontas, baldų ir įrangos, kurių reikia tiesioginėms tarnybų funkcijoms atlikti, įsigijimas);</p> <p>Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centro darbo aplinkos modernizavimas (rekonstrukcija, kapitalinis remontas ir remontas, baldų ir įrangos, kurių reikia tiesioginėms centro funkcijoms atlikti, įsigijimas).</p> <p>4. „Suaugusiųjų švietimo institucijų modernizavimas“ planuojama 2009 m. rugpjūčio pabaigoje pasirašyti sutartį. 14 savivaldybių bus modernizuota 19 suaugusiųjų švietimo institucijų.</p> <p>5. „Technologijų, gamtos mokslų ir menų mokymo infrastruktūros bendrojo lavinimo mokyklose pritaikymas ir atnaujinimas“ planuojama pasirašyti sutartį 2009 m. lapkričio mėnesį. Ne mažiau kaip 250 bendrojo lavinimo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų atnaujins technologijų ir (arba) menų, ir (arba) gamtos mokslų mokymo, ir (arba) organizacinės technikos bazę.</p>
ESP konkursiniai projektai	<p>VP3-2.2-ŠMM-21-K priemonė „Nevalstybinių bendrojo lavinimo mokyklų ir valstybinių bendrojo lavinimo mokyklų, vykdančių meninio ugdymo programas, infrastruktūros plėtra“. Planuojama paskelbti kvietimą 2009 m. rugpjūčio mėn.</p> <p>VP1-2.3-ŠMM-05-K priemonė „Švietimo paslaugų sistemos prieinamumo didinimas specialiųjų poreikių asmenims (mokiniam ir kt.) ir švietimo pagalbos specialistams, ypač grindžiamų informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis“. Planuojama paskelbti kvietimą 2009 m. rugsėjo mėn.</p>

	<p>VP1-2.2-ŠMM-05-K priemonė „Kalbų mokymo, verslumo ir inovatyvių švietimo metodų kūrimas ir diegimas Nr. 1“ Planuojama paskelbti kvietimą 2009 m. spalio mėn.</p> <p>VP1-2.2-ŠMM-05-K priemonė „Kalbų mokymo, verslumo ir inovatyvių švietimo metodų kūrimas ir diegimas Nr. 2“ (Švietimo inovacijos pagal MTP+ programos 43 priedą). Planuojama paskelbti kvietimą 2009 m. lapkričio mėn.</p> <p>VP1-2.3-ŠMM-06-K priemonė „Gabių vaikų ir jaunuolių ugdymo poreikių tenkinimas švietimo sistemoje“. Planuojama paskelbti kvietimą 2009 m rugsėjo mėn.</p>
Teisė dirbti mokytoju	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2009 m. liepos 15 d. priimtas LR Švietimo įstatymo 2, 48 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymas, kuriame patikslinta pedagogo sąvoka (pedagogas yra asmuo, įgijęs aukštąjį arba aukštesnįjį (specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 metų išsilavinimą ir pedagogo kvalifikaciją), naujai reglamentuota teisė dirbti mokytoju. ▪ Mokytojai, turintys aukštąjį arba aukštesnįjį (specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 metų išsilavinimą, šio įstatymo įsigaliojimo metu, ugdantys mokinius pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo lavinimo programas ir neturintys pedagogo kvalifikacijos, <u>privalo ją įgyti per dvejus metus.</u> ▪ Asmenys, įgiję aukštąjį arba aukštesnįjį (specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 metų išsilavinimą), bet neturintys pedagogo kvalifikacijos per dvejus metus nuo darbo mokytoju pagal ikimokyklinio ugdymo, priešmokyklinio ugdymo ir bendrojo lavinimo programas pradžios privalo įgyti pedagogo kvalifikaciją. ▪ Mokytojams studijuojantiems aukštosiose mokyklose numatyta per 2 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo įgyti aukštąjį išsilavinimą ir pedagogo kvalifikaciją. ▪ Švietimo ir mokslo ministro 2009 m. rugpjūčio 20 d. įsakymu Nr. ISAK-1727 papildytas Kvalifikacinių reikalavimų mokytojams, dirbantiems pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, neformaliojo vaikų švietimo, pradinio, pagrindinio, vidurinio, specialiojo ugdymo ir profesinio mokymo programas, aprašas: nustatyti mažesni pedagoginio darbo stažo ir išklaustyų pedagogikos, psichologijos bei dalyko didaktikos kursų apimtys reikalavimai dėl pedagogo kvalifikacijos pripažinimo. Pedagogo kvalifikaciją turinčiais pripažinti: <ol style="list-style-type: none"> 1. Asmenys, turintys aukštesnįjį (specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 m.) išsilavinimą, išklausę ne mažiau kaip 320 valandų (8 kreditai) pedagogikos, psichologijos bei dalyko didaktikos kursų, turintys ne mažesnę kaip 8 metų pedagoginio darbo stažą.

		<p>2. Asmenys, turintys aukštąjį išsilavinimą, išklaušę ne mažiau kaip 240 valandų (6 kreditų) pedagogikos, psichologijos bei dalyko didaktikos kursų, turintys ne mažesnę kaip 6 metų pedagoginio darbo stažą.</p> <p>3. Asmenys, turintys aukštąjį išsilavinimą, studijuojantys pedagoginėse studijose ir išklaušę bent pusę jų apimties, t.y. 800 valandų (20 kreditų) pedagogikos, psichologijos ar dalyko didaktikos kursų.</p> <p>Ministerija planuoja papildomai finansuoti dirbančius pedagogus, kurie studijuos pedagoginėse studijose. Informacija apie tai bus pateikta įvertinus ketinančių studijuoti skaičių bei konkurso būdu atrinkus pedagoginių studijų programas siūlančias aukštąsias mokyklas.</p>
	Profesinis informavimas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vykdoma nacionalinė profesinio orientavimo švietimo sistemoje programa, patvirtinta švietimo ir mokslo ministro 2008 m. (Žin., 2008, Nr. 143-5731), nuo 2010 m. bus tęsiami darbai, įgyvendinti ES struktūrinių fondų remiamų projektų dėka 2004–2008 m. ▪ Šiuos darbus vykdys Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centras ir Švietimo informacinių technologijų centras. ▪ Planuojama organizuoti kryptingą mokinių ugdymą karjerai, informavimą ir konsultavimą (integruoti į bendrojo ugdymo programas karjeros planavimo temas), bei remti šių paslaugų teikimą mokyklose, stiprinti mokyklose įkurtus profesinio informavimo taškus (PIT) (skirti lėšų įrangai, priemonėms, baldams įsigyti), organizuoti specialistų mokymus, rengti metodinę medžiagą, skirtą mokiniams ir profesinio orientavimo specialistams, tobulinti Atvirą informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemą (AIKOS) bei kt. ▪ Iki 2010 m. vidurio Švietimo ir mokslo ministerija planuoja atnaujinti Profesinio orientavimo strategiją ir jos įgyvendinimo planą.